

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเพียงครั้งเดียว (One-Shot Case Study) ให้ผู้ตอบกรอกแบบสอบถามเอง (Self Administration) และจำกัดขอบเขตในการศึกษาเฉพาะนักเรียนที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6) ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่กำลังศึกษาในโรงเรียนมัธยมในเขตกรุงเทพมหานคร

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนทั้งเพศชายและหญิง ที่มีอายุระหว่าง 15-19 ปี และกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากสถิติของกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ สถานภาพข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.2542 ซึ่งระบุจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ รวมทั้งสิ้น 103,820 คน ซึ่งนำมาคำนวณด้วยสูตรของยามานะ (อ้างถึงในวิเชียร เกตุสิงห์, 2527) ที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนของการสุ่มร้อยละ 5 ซึ่งจะได้จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง 398 คน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ 432 คน เพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูล

โดยมีรายละเอียดของการสุ่มจาก

โรงเรียนในสังกัดของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ คือ

1. โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี	ประเภท โรงเรียนสหศึกษา
2. โรงเรียนสายน้ำผึ้ง	ประเภท โรงเรียนผู้หญิงล้วน
3. โรงเรียนปทุมคงคา	ประเภท โรงเรียนผู้ชายล้วน

โรงเรียนในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน คือ

1. โรงเรียนเซนต์จอห์น	ประเภท โรงเรียนสหศึกษา
2. โรงเรียนพระหฤทัยอโศก	ประเภท โรงเรียนผู้หญิงล้วน
3. โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน	ประเภท โรงเรียนผู้ชายล้วน

ซึ่งมีเหตุผลของการเลือกโรงเรียน ดังนี้คือ

ก. ในแต่ละสังกัดแยกย่อยออกเป็น โรงเรียนแบบสหศึกษา และ โรงเรียนผู้ชายล้วน และ โรงเรียนผู้หญิงล้วน ที่เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข. มีจำนวนนักเรียนมากพอ และกระจายพอที่จะใช้ศึกษา

ค. สามารถได้รับความร่วมมือ และความสะดวกในการเก็บข้อมูล

ง. ทั้ง 4 โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Random Sampling โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 โรงเรียน โดยแบ่งนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยอาศัยระดับการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม ซึ่งได้ผลดังนี้

โรงเรียน/ระดับการศึกษา	ม.4	ม.5	ม.6
กลุ่มที่ 1			
โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี	ม. 4 ทั้งหมด	ม. 5 ทั้งหมด	ม. 6 ทั้งหมด
โรงเรียนสายน้ำผึ้ง	ม. 4 ทั้งหมด	ม. 5 ทั้งหมด	ม. 6 ทั้งหมด
โรงเรียนปทุมคงคา	ม. 4 ทั้งหมด	ม. 5 ทั้งหมด	ม. 6 ทั้งหมด
กลุ่มที่ 2			
โรงเรียนเซนต์จอห์น	ม. 4 ทั้งหมด	ม. 5 ทั้งหมด	ม. 6 ทั้งหมด
โรงเรียนเขมะสิริอนุสสรณ์	ม. 4 ทั้งหมด	ม. 5 ทั้งหมด	ม. 6 ทั้งหมด
โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน	ม. 4 ทั้งหมด	ม. 5 ทั้งหมด	ม. 6 ทั้งหมด

ขั้นที่ 2 ทำการกำหนดสัดส่วนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง (Proportionate Sampling) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling เพื่อให้มีขนาดตัวอย่างเท่ากับ 432 คน ตามที่ต้องการ โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างเพศชาย และเพศหญิงมีจำนวนเท่าๆ กัน

โรงเรียน/ระดับการศึกษา	ม.4		ม.5		ม.6		รวม
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
กลุ่มที่ 1							
โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี	12	12	12	12	12	12	72
โรงเรียนสายน้ำผึ้ง	-	24	-	24	-	24	72
โรงเรียนปทุมคงคา	24	-	24	-	24	-	72
กลุ่มที่ 2							
โรงเรียนเซนต์จอห์น	12	12	12	12	12	12	72
โรงเรียนเขมะสิริอนุสสรณ์	-	24	-	24	-	24	72
โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน	24	-	24	-	24	-	72
รวม	72	72	72	72	72	72	432

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ อาศัยเครื่องมือในการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะปลายปิด (Closed-End Questions) ประมาณ 47 ข้อ และคำถามปลายเปิด (Openes-End Questions) ประมาณ 6 ข้อ ที่ผู้ทำการวิจัยออกแบบเองโดยสร้างแบบสอบถามขึ้นให้มีคำถามที่สามารถครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบ แล้วนำไปทดสอบ (Pre-Test) กับกลุ่ม “วัยรุ่น” ที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง 20 ชุด เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง นำเชื่อถือ (Validity and Reliability) ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจและตอบแบบสอบถามได้ตามที่ผู้ทำการวิจัยต้องการ จึงนำมาปรับปรุงและเพิ่มเติมรายละเอียดบางส่วน แล้วนำมาใช้เก็บข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลต่างๆ 2 ส่วน ดังนี้

ข้อมูลส่วนที่ 1

คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปทางประชากรศาสตร์และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน เพศ ระดับการศึกษา พฤติกรรมการอ่านและดูภาพข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ และข่าวโทรทัศน์ แบ่งเป็น

ส่วนที่ 1.1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเรื่อง โรงเรียน เพศ ระดับการศึกษา

ส่วนที่ 1.2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านและดูภาพข่าวหน้าหนึ่ง และข่าวโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนที่ 2

คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อข่าวและภาพความรุนแรงในสื่อมวลชน

ส่วนที่ 2.1 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในด้านการนำเสนอความรุนแรงของสื่อมวลชน

ส่วนที่ 2.2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในด้านรูปแบบ วิธีการนำเสนอ และองค์ประกอบของการนำเสนอความรุนแรงของสื่อมวลชน

ส่วนที่ 2.3 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในด้านผลกระทบของการนำเสนอความรุนแรงของสื่อมวลชน

ส่วนที่ 2.4 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในด้านการรับรู้ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ที่มีต่อการนำเสนอความรุนแรงของสื่อมวลชน

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นในชุดแรกจะนำไปทำ Pre-Test ในโรงเรียนที่มีการสอนในระดับมัธยมศึกษาที่มีกลุ่มประชากรใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรเป้าหมายที่จะใช้ในการศึกษา เพื่อทดสอบความครอบคลุมและความละเอียดของคำตอบให้มีความเที่ยงตรงมากที่สุด และนำมาแก้ไขปรับปรุงเป็นฉบับสมบูรณ์ที่จะใช้ในการทดสอบจริงในขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยจะมีการพูดคุยเพื่อทำความเข้าใจในเรื่องราวของความรุนแรงที่ผู้สัมภาษณ์ต้องการ และมีการยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้ผู้สัมภาษณ์และกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในความหมายเรื่องความรุนแรงตรงกัน อีกทั้งยังมีตัวอย่างภาพและข่าวจากข่าวหน้า 1 ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และข่าวภาคค่ำ/ภาคดึกทางสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบก ช่อง 7 ให้กลุ่มตัวอย่างได้ชมก่อนการตอบแบบสอบถาม ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีนี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญแก่ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล หรือผู้ทำการสัมภาษณ์ ทั้งนี้เพราะคุณภาพของข้อมูลจะสมบูรณ์ได้นั้น ก็ขึ้นอยู่กับความสามารถและประสบการณ์ของผู้สัมภาษณ์เป็นสำคัญ ดังนั้นก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางผู้วิจัยจะจัดการอบรมพนักงานสัมภาษณ์ เพื่อหาข้อตกลงในแนวทางเดียวกัน เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกันในด้านการสัมภาษณ์ วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย ความสำคัญของการเก็บข้อมูล และค่านิยมในเชิงปฏิบัติการต่างๆ

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วจะตรวจสอบความสมบูรณ์ (Completeness) ความถูกต้อง (Accuracy) และความเป็นเอกภาพ (Unity) ของแบบสอบถามทุกชุดแล้วนำแบบสอบถามที่บกพร่องน้อยที่สุดมาลงรหัสข้อมูล (Coding) ด้วยมือโดยแบ่งเป็นทีละส่วนของตัวแปรแล้วนำมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ในการทำวิจัย

1. ใช้สถิติในเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ความถี่ ค่าอัตราส่วนร้อยละ เพื่อใช้ในการอธิบายคุณลักษณะของข้อมูลเบื้องต้นในด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมมา เช่น เพศ ระดับการศึกษา ประเภทโรงเรียน อีกทั้งใช้ในการอธิบายรูปแบบพฤติกรรม การเปิดรับสื่อโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์รายวัน รวมทั้งการศึกษาเรื่องความคิดเห็นที่มีต่อภาพความรุนแรงในข่าว รวมทั้งข้อมูลทั่วไป

2. การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) ใช้ค่าสถิติที่เหมาะสมจากการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในการหาค่าความสัมพันธ์เชิงสถิติ นั่นคือ โปรแกรม SPSS เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ทำการศึกษา โดยใช้ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05